

ГЕЛЯС Ярослав Томович (21. 11. 1916, с. Терпилівка, нині Підволочис. р-ну Терноп. обл. — 06. 10. 1992, Львів) — актор, режисер. Чоловік *С. Стадниківни*, згодом *М. Геляс*. Народний артист УРСР (1964). Закін. Львів. консерваторію (1948). Дебютував 1935 у Театрі ім. І. Тобілевича в Галичині. Працював у трупі Й. Стадника (1936–39), Львів. драм. театрі ім. Лесі Українки (1939–41), Львів. опер. театрі (1941–44), Львів. ТЮГу ім. М. Горького (1944–49), Харків. ім. Т. Шевченка (1949–57), Київ. ім. І. Франка (1957–58), Львів. ім. М. Заньковецької (1959–60), Одес. ім. Жовтн. революції (1960–63) укр. драм. театрах, Терноп. ім. Т. Шевченка (1963–74), Закарп. (Ужгород, 1974–85) укр. муз.-драм. театрах. Г. — актор широкого творчого діапазону. Створені ним образи глибоко психологічні, емоційно виразні.

Основні ролі

Карась («Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського), Іван («Катерина» М. Аркаса), Назар («Назар Стодоля» Т. Шевченка), Степан («Невольник» М. Кропивницького), Лаврін («Незабутнє» за О. Довженком), Микола Задорожний («Украдене щастя» І. Франка), Чацький («Лихо з розуму» О. Грибоєдова), Вадим («Фауст і смерть» О. Левади); у кіно — Михайло Павлик («Іван Франко», 1956, реж. Т. Левчук), Штефан Дзвінка («Олекса Довбуш», 1959, реж. В. Іванов), Ганський («Помилка Оноре де Бальзака», 1968), Іван Франко («Родина Коцюбинських», 1970, обидва — реж. Т. Левчук; усі — Київ. кіностудія худож. фільмів ім. О. Довженка).

Основні вистави

«Камінний господар» Лесі Українки, «Маруся Шурай» І. Микитенка (обидві — 1964), «Наталка Полтавка» І. Котляревського (1969), «Тигр та гієна» Ш. Петефі (1971), «Мати» К. Чапека (1973), «Чаклунка синіх гір» В. Сичевського, «Дон Карлос» Ф. Шіллера, «Украдене щастя» І. Франка (усі — 1974).

Рекомендована література

1. Давидова І. Ярослав Геляс. К., 1956;
2. Кусенко О. Майстер сцени // Рад. Україна. 1984, 17 листоп.;
3. Баглай Й. Ярослав Геляс у театрі Срібної Землі // Просценіум. 2002. № 1.

Й. О. Баглай

Бібліографічний опис:

Геляс Ярослав Томович / Й. О. Баглай // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-29016>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).